

**სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
მიკრო ბიზნეს კაპიტალი**

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა

2022 წლის 31 დეკემბერს

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 3

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 7
სრული შემოსავლის ანგარიშგება 8
ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ 9
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 10

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია 11
2. მომზადების საფუძვლები 11
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები 13
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკის მართვა 14
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 19
6. კლიენტებზე გაცემული სესხები 19
7. სხვა აქტივები 25
8. გადავადებული საგადასახადო აქტივი 26
9. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები 27
10. ძირითადი საშუალებები 28
11. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები 28
12. სხვა ვალდებულებები 30
13. საწესდებო კაპიტალი და რეზერვები 30
14. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი 31
15. სხვა საოპერაციო ხარჯები 32
16. პირობითი ვალდებულებები 32
17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 34
18. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები 35
19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა 35

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია “მიკრო ბიზნეს კაპიტალის” აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია “მიკრო ბიზნეს კაპიტალის” (შემდგომში - ორგანიზაცია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ორგანიზაციისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე, ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნით მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში და აუდიტზე დაყრდნობით ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბებისას, შესაბამისად ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვხატავთ.

აუდიტის ძირითადი საკითხები	როგორ მივუძღვეთ აუდიტის ძირითად საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	
<p>ამ საკითხზე ყურადღება იმიტომ გავამახვილეთ, რომ ხელმძღვანელობის შეფასებები მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისთვის შექმნილ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვთან დაკავშირებით კომპლექსურია, მათში მნიშვნელოვანი დოზით მონაწილეობს განსჯა და ისინი ექვემდებარება შეფასების მაღალი დონის განუსაზღვრელობას.</p> <p>ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ მიხედვით, ხელმძღვანელობას მოეთხოვება საკრედიტო ზარალის რეზერვის განსაზღვრა, რომლის დადგომა მოსალოდნელია 12-თვიანი პერიოდის განმავლობაში ან აქტივის დარჩენილი ვადის მანძილზე, ცალკეული აქტივისთვის მინიჭებული სტადიიდან გამომდინარე. ესა თუ ის სტადია განისაზღვრება იმის შეფასებით, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა (საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა) ან</p>	<p>ჩვენ შევისწავლეთ და შევამოხარეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის განსაზღვრის კონტროლის მთავარი მექანიზმები და შევამოწმეთ მათი საოპერაციო ეფექტურობა. კონტროლის ეს მექანიზმები, სხვებთან ერთად, შემდეგადაც მოიცავს:</p> <ul style="list-style-type: none"> – მოდელის ეფექტურობის მონიტორინგის კონტროლი, პოლიტიკის და მოდელების პერიოდული გადახედვის ჩათვლით, მოდელის საპროგნოზო შეფასებების შედარება რეალურად დამდგარ (ფაქტობრივ) შედეგებთან და მოდელის მეთოდოლოგიაში ცვლილებების დამტკიცება; – ძირითადი განსჯის და დაშვებების გადახედვა და დამტკიცება, რომლებიც გამოიყენება დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის და დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის; – გამოთვლითი ინსტრუმენტების მეშვეობით ძირითადი პარამეტრების (როგორცაა დეფოლტის

<p>აღმოჩნდა თუ არა მსესხებელი დეფოლტის სიტუაციაში სესხის გაცემის შემდეგ.</p> <p>ხელმძღვანელობის მიერ ასეთი შეფასებებისას გამოყენებული ზოგიერთი კრიტერიუმი ძალზე სუბიექტური ხასიათისაა და მოიცავს მსესხებლების კრედიტუნარიანობის ხარისხობრივ შეფასებას.</p> <p>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას ასევე საჭიროა სამომავლო მაკროეკონომიკური პირობების გავლენის გათვალისწინება. ეკონომიკური პერსპექტივა სტაბილურია ინფლაციური ზეწოლების მიუხედავად.</p> <p>ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მოდელის მეთოდოლოგიები მართებულია და მოდელირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის განსაზღვრისას გამოყენებული შემდეგი განსჯა მნიშვნელოვანია:</p> <ul style="list-style-type: none"> - საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის დასადგენად გამოყენებული, განსჯაზე დიდწილად დამოკიდებული კრიტერიუმები, რაც მოიცავს მსესხებლების კრედიტუნარიანობის ხარისხობრივ შეფასებას; - დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის და დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის გამოყენებული კრიტიკული დაშვებები. 	<p>ალბათობა და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში გაანგარიშების კონტროლი;</p> <ul style="list-style-type: none"> - მსესხებლების ფინანსური მდგომარეობის რეგულარული მონიტორინგის კონტროლი; და - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების და შედეგების ანალიზის კონტროლი. <p>ჩვენ არ აღმოგვიჩენია რამე გამონაკლისი ზემოაღნიშნული კონტროლის მექანიზმების მოწყობის ან საოპერაციო ეფექტურობის მხრივ. გარდა ამისა, ჩვენ ჩავატარეთ ქვემოთ აღწერილი ძირითადი პროცედურები.</p> <p>შევაფასეთ, ხელმძღვანელობის მიერ ფასს 9-ის მიხედვით შემუშავებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის მეთოდოლოგიები რამდენად მართებული იყო. ამასთანავე შევაფასეთ ხელმძღვანელობის მიერ დაწესებული სუბიექტური კრიტერიუმები იმის დასადგენად, მოხდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა და კრიტიკული განსჯა და დაშვებები, რომლებიც გამოყენებულია დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის და დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის. ჩვენ დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის განსჯა, რომლის საფუძველზეც ფასდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში და დეფოლტის ალბათობა გონივრულია.</p> <p>ჩვენ დამოუკიდებლად შევამოწმეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა და შევაფასეთ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა შესაბამისობაში იყო თუ არა დამტკიცებულ მოდელის მეთოდოლოგიასთან.</p> <p>შევაფასეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალთან დაკავშირებული განმარტებები და მათი შესაბამისობა ფასს-ების მოთხოვნებთან.</p>
---	---

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელზეც პასუხისმგებელია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობა და რომელიც შეიტანება მმართველობის ანგარიშგებაში, არ გვექონდა მიღებული აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას. სავარაუდოდ, მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს ორგანიზაციის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა

და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

15 ივნისი, 2023

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	6,778	13,879
კლიენტებზე გაცემული სესხები	6	90,241	72,817
სხვა აქტივები	7	4,109	1,535
საგადასახადო აქტივი		267	10
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	8	137	394
არამატერიალური აქტივები		407	327
აქტივების გამოყენების უფლება	9	5,511	5,328
ძირითადი საშუალებები	10	2,785	2,880
სულ აქტივები		110,235	97,170
ვალდებულებები			
სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები	11	84,214	70,146
საიჯარო ვალდებულებები	9	5,348	5,941
სხვა ვალდებულებები	12	719	790
სულ ვალდებულებები		90,281	76,877
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	13	2,255	2,250
საემისიო კაპიტალი	13	1,136	1,117
პრივილეგირებული აქციები	13	7,464	7,347
გაუნაწილებელი მოგება	13	9,099	9,579
სულ საკუთარი კაპიტალი		19,954	20,293
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		110,235	97,170

ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 15 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____ გია პეტრიაშვილი

ფინანსური დირექტორი _____ თათია ჯაჯანაშვილი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი	14	22,684	20,123
საპროცენტო ხარჯი	14	(8,273)	(7,270)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		14,411	12,853
საკომისიო შემოსავალი		2,268	1,923
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		4,821	1,356
წმინდა ზარალი ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან		(8,658)	(3,515)
საოპერაციო შემოსავალი		12,842	12,617
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	6	(853)	(458)
პერსონალის ხარჯები		(6,947)	(5,836)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(1,726)	(1,428)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	15	(2,308)	(1,960)
მოგება დაბეგრამდე		1,008	2,935
მოგების გადასახადის ხარჯი	8	(351)	(350)
მთლიანი სრული შემოსავალი		657	2,585

11-47 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი
 ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ
 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისთვის
 (ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	პრივილეგირე- ბული აქციები	გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ
2020 წლის 31 დეკემბერი	2,225	996	7,347	6,994	17,562
კაპიტალში აღრიცხული ოპერაციები დამფუძნებლებთან გამომწვებული ჩვეულებრივი აქციები	25	121	-	-	146
	25	121	-	-	146
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	2,585	2,585
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	2,585	2,585
2021 წლის 31 დეკემბერი	2,250	1,117	7,347	9,579	20,293
კაპიტალში აღრიცხული ოპერაციები დამფუძნებლებთან გამომწვებული ჩვეულებრივი აქციები	5	19	-	-	24
გამომწვებული პრივილეგირებული აქციები	-	-	117	(117)	-
	5	19	117	(117)	24
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	657	657
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	(1,020)	(1,020)
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(363)	(363)
2022 წლის 31 დეკემბერი	2,255	1,136	7,464	9,099	19,954

11-47 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგრამდე		1,008	2,935
კორექტირებები:			
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	6	853	458
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება		(500)	179
საიჯარო ფასდათმობები		-	(6)
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაციის მოგება		(180)	(461)
ცვეთა და ამორტიზაცია		1,726	1,428
ბონუსის და სხვა ხარჯის ანარიცხები		409	460
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან მიღებული მოგება		113	(27)
დასაკუთრებული ქონების გაუფასურება		123	-
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		(4,821)	(1,356)
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		(248)	-
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		(1,517)	3,610
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(18,243)	(5,985)
სხვა აქტივები		(2,802)	(35)
საგადასახადო აქტივი		(257)	-
სხვა ვალდებულებები		(441)	(428)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები მოგების გადასახადის გადახდამდე		(23,260)	(2,838)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(94)	(350)
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტის გადახდა		(470)	-
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები		(23,824)	(3,188)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა		(786)	(881)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა		593	-
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(179)	(184)
ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		(372)	(1,065)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:			
შემოსულობა სხვა ნასესხები თანხებიდან	11	111,094	128,588
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა	11	(91,860)	(112,141)
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		24	146
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა		(949)	(830)
გადახდილი დივიდენდები		(1,020)	-
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან		17,289	15,763
წმინდა ზრდა/(შემცირება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(6,907)	11,510
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში			
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	5	13,879	2,673
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	5	6,778	13,879

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის თარიღით დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციის მიერ მიღებულმა პროცენტმა შეადგინა შესაბამისად 20,940 ათასი და 18,371 ათასი ლარი.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის თარიღით დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციის მიერ გადახდილმა პროცენტმა შეადგინა შესაბამისად 8,572 ათასი და 6,575 ათასი ლარი.

11-47 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

ორგანიზაცია

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია “მიკრო ბიზნეს კაპიტალი” დაარსდა 2012 წლის 6 დეკემბერს, როგორც სააქციო საზოგადოება (შემდგომში “ორგანიზაცია”), საიდენტიფიკაციო ნომრით - 404967078. ორგანიზაცია საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და მას ზედამხედველობას უწევს საქართველოს ეროვნული ბანკი (“სებ”).

ორგანიზაცია მიზნად ისახავს კლიენტებზე მორგებული და ხელმისაწვდომი ფინანსური მომსახურების გაწევას მიკრო და მცირე ბიზნესებსა და ფერმერებზე, თანხებსა და სასესხო პროდუქტებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდას, კლიენტებთან გრძელვადიანი და გამჭვირვალე ურთიერთობების შენარჩუნებას. ორგანიზაცია, როგორც ფინანსური ინსტიტუტი სოციალური პასუხისმგებლობით, მიზნად ისახავს წვლილი შეიტანოს საქართველოს მდგრად ეკონომიკურ განვითარებაში.

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. ორგანიზაციის საქმიანობას ზედამხედველობას უწევს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებიც შერჩეულია აქციონერთა საერთო კრების მიერ. ორგანიზაციის ყოველდღიური საქმიანობა ხორციელდება დირექტორთა საბჭოს მიერ, რომელსაც ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭო.

ორგანიზაციას სრულად ფლობენ „აქციონერთა ჯგუფის“ წევრები. არ არსებობს ორგანიზაციის ერთპიროვნული მაკონტროლებელი მხარე 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. დეტალურად განხილულია 13 შენიშვნაში.

ორგანიზაციას აქვს 17 ფილიალი. ორგანიზაციის მთავარი ოფისი არის ქუთაისი დედოფლის 68 ნომერში, თბილისი, საქართველო. ორგანიზაციის დირექტორია გია პეტრიაშვილი.

2. მომზადების საფუძველები

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

ორგანიზაციის სამუშაო ვალუტა არის ქართული ლარი (ლარი), რომელიც წარმოადგენს საქართველოს ეროვნულ ვალუტას. ლარი ასევე წარმოადგენს წარსადაგენ ვალუტას წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის.

ორგანიზაციის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

თანხობრივი მაჩვენებლები ფინანსურ ანგარიშგებაში დამრგვალებულია ათას ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის, ასევე, ორგანიზაციის ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული სააღრიცხვო შეფასებები. ის მნიშვნელოვანი სფეროები, რომლებიც შეფასდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და მათი ეფექტის შესახებ, მოცემულია მე-3 შენიშვნაში. ბუღალტრული პოლიტიკის საფუძველები მოცემულია მე-19 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, აღრიცხული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისა.

საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებლებს სურვილი აქვთ, განაგრძონ ორგანიზაცია საქართველოში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ორგანიზაციისთვის.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ა) 2022 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში შესული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

2022 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი სტანდარტები და შესწორებები:

- წამგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის ცვლილებები);
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის ცვლილებები);
- ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება 2018-2020 (ცვლილებები ფასს 1, ფასს 9, ფასს 16 და ბასს 41 სტანდარტებში); და
- კონცეპტუალური მიდგომა (ფასს 3-ის ცვლილებები).

ეს ცვლილებები ფასს-ების სხვადასხვა სტანდარტებში ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვრიდან ან შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. არცერთი მათგანი არსებით გავლენას არ ახდენს ორგანიზაციის 2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე, IASB-ის (ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო) მიერ გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდებში და რომლებზეც ორგანიზაციამ გადაწყვიტა არ მიეღო ნაადრევად.

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები (შესწორება - ბასს 1 და ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2);
- სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (შესწორება - ბასს 8);
- გადავადებული გადასახადი დაკავშირებული ერთი ტრანზაქციიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან (შესწორება - ბასს 12).
- ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები

2024 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- ფასს 16 იჯარა (შესწორება - საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვისას);
- ბასს 1 ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა (შესწორება - ვალდებულების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად);
- ბასს 1 ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა (შესწორება - გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური შეზღუდვებით);

2020 წლის იანვარში, IASB-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში, რომელიც აზუსტებს კრიტერიუმებს ვალდებულებების კლასიფიკაციისთვის მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებზე. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით, ვალდებულების მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებად კლასიფიცირება დამოკიდებულია, მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქვს თუ არა ორგანიზაციას უფლება გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. შესწორებები ასევე აზუსტებს, რომ „ვალდებულების დაფარვა“ მოიცავს ფულადი სახსრების, საქონლის, მომსახურების ან წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემას, თუ წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემის ვალდებულება არ წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის შემადგენელი გადაცემის პირობით, რომელიც კლასიფიცირებულია წილობრივი ინსტრუმენტად, ვალდებულების კომპონენტისგან განცალკევებით.

ცვლილებები თავდაპირველად ძალაში უნდა შესულიყო 2022 წლის 1 იანვარს და აქტიური იქნებოდა შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში. თუმცა, 2020 წლის მაისში ბასს 1-ის ცვლილებების ამოქმედების თარიღი გადაავადდა 2023 წლის 1 იანვრამდე.

ამჟამად, ორგანიზაცია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ხელმძღვანელობის შეფასებით, შესულ ცვლილებებს არ ექნება არსებითი გავლენა ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ორგანიზაციას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასს-ის მიერ გამოშვებული სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ორგანიზაცია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და დაშვებების შემუშავებას მომავალ პერიოდებთან დაკავშირებით. მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშავდება ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ანარიცხის შეფასება

ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფებიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას ორგანიზაცია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი და საიჯარო გადასახადები

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება

ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის ღირებულება დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

გადასახადები

სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზისა და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, ორგანიზაცია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული. ორგანიზაცია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახადო დეკლარაციების დასაბუთება და ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს გადასახადებთან დაკავშირებული რისკები.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკის მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე. ეს შენიშვნა აღწერს ორგანიზაციის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომ მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ლიკვიდური ან მოკლევადიანია (სამ თვემდე ვადით), ითვლება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ორგანიზაციის ფინანსური მხარისთვის.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია, რომ შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზანმიმართული იქნება რისკების მინიმუმამდე შემცირებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე. აღნიშნულ პოლიტიკებთან დაკავშირებული დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია ქვემოთ.

საქმიანობის პროცესში ორგანიზაცია დგას შემდეგი ფინანსური რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
  - სავალუტო რისკი
  - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მსესხებლის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობა გამოიწვევს ორგანიზაციის ფინანსურ ზარალს. ორგანიზაციას შემუშავებული აქვს საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივებისათვის ასევე აღიარება შეწყვეტილი სახელმწიფო ვალდებულებებისათვის), რომელშიც გათვალისწინებულია პორტფელის კონცენტრაციის ლიმიტების სახელმძღვანელო. საკრედიტო პოლიტიკა განიხილება და მტკიცდება მმართველთა საბჭოს მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს შემდეგს:

- სასესხო/საკრედიტო განაცხადის განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებლების საკრედიტო შეფასების მეთოდოლოგიას;
- კონტრაგენტების საკრედიტო შეფასების მეთოდოლოგიას;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

საკრედიტო კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სიზუსტესა და სისწორეზე პასუხს აგებს საკრედიტო ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები გარკვეული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის გადახდისუნარიანობა; საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს.

რისკების მართვის დეპარტამენტი ახორციელებს კლიენტების ინდივიდუალური რისკის შეფასებას და ასევე მთლიანი საკრედიტო პორტფელის, კრედიტების კონცენტრაციის და საბაზრო რისკების შეფასებას

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ორგანიზაცია ახორციელებს მუდმივ მონიტორინგს და რეგულარულად აფასებს მისი კლიენტების გადახდისუნარიანობას. მიმოხილვა ეფუძნება კლიენტების ყველაზე ახალ ფინანსურ მდგომარეობას და სხვა მსგავსი ჯგუფის მსესხებლის მიერ წარმოდგენილ ან ორგანიზაციის მიერ მოპოვებულ ინფორმაციას. რეგულარული მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკის აღმოჩენას, მართვას და მის დროულ განეიტრალებას.

რისკების მართვის დეპარტამენტი ახორციელებს კლიენტების ინდივიდუალური რისკის შეფასებას და ასევე მთლიანი საკრედიტო პორტფელის, კრედიტების კონცენტრაციის და საბაზრო რისკების შეფასებას (კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხი იხილეთ მე-6 შენიშვნაში).

მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე ჩვეულებრივ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და არაღიარებულ სახელშეკრულებო ვალდებულებების ოდენობებში. აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა პოტენციური საკრედიტო დაქვემდებარების შემცირებაზე არ არის არსებითი.

საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა შეადგენდა:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფული და ფულის ეკვივალენტები (სალაროს გარდა)	3,739	10,985
კლიენტებზე გაცემული სესხები	90,241	72,817
სხვა აქტივები	3,352	422
	97,332	84,224

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ორგანიზაცია სიმძლევებს წააწყდება ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემასთან. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც განსხვავებულია აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისობა და/ან მათი კონტროლირებადი შეუსაბამობა წარმოადგენს ლიკვიდურობის მართვის ქვაკუთხედს. ფინანსურ ინსტიტუტში სრული შესაბამისობის მიღწევა იშვიათია, რამდენადაც ბიზნესი ხშირად გაურკვეველ დროს ვითარდება და თანაც ის სხვადასხვა ტიპის არის. შეუსაბამო პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, თუმცა, შესაძლოა ზრდიდეს ზარალის საფრთხესაც.

ორგანიზაციის ლიკვიდურობის მართვის ამოცანაა, რომ ფულადი თანხები იყოს ხელმისაწვდომი, დამდგარი ფინანსური ვალდებულების დასაკმაყოფილებლად.

ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- ფულადი ნაკადების დაგეგმვას ძირითადი ვალუტების ჭრილში და მათთან დაკავშირებით საჭირო ლიკვიდური აქტივების დონის გათვალისწინებას;
- დაფინანსების წყაროების მრავალფეროვანი დიაპაზონის უზრუნველყოფას;
- სესხების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- სესხის დაფინანსების გეგმის უზრუნველყოფას;
- ლიკვიდურობისა და გაუთვალისწინებელი დაფინანსების გეგმების უზრუნველყოფას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები სესხის გაცემასთან დაკავშირებული პირობებისა და მათი ყველაზე ადრინდელი სახელშეკრულებო ვადიანობის გათვალისწინებით. ცხრილებში განხილული მთლიანი შემოდინება და გადინება მოიცავს სახელშეკრულებო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტი – რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
სხვა ნასესხები თანხები	1,676	4,953	83,330	-	89,959
სუბორდინირებული სესხები	95	310	1,646	5,227	7,278
საიჯარო ვალდებულება	371	1,044	3,783	1,337	6,535
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	616	-	-	-	616
	2,758	6,307	88,759	6,564	104,388

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
სხვა ნასესხები თანხები	4,055	35,935	29,909	-	69,899
სუბორდინირებული სესხები	117	381	6,417	-	6,915
საიჯარო ვალდებულება	361	1,103	4,373	1,415	7,252
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	272	377	-	-	649
	4,805	37,796	40,699	1,415	84,715

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შეიცვლება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტაჟი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

- **სავალუტო რისკების მართვა**

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. ორგანიზაცია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტი – რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტები
	ფული და ფულის ეკვივალენტები	4,706	911	1,019
გაცემული სესხები	88,815	1,426	-	-
სხვა აქტივები	329	3,090	27	6
	93,850	5,427	1,046	148
ფინანსური ვალდებულებები				
სხვა ნასესხები თანხები	40,843	38,477	21	-
სუბორდინირებული სესხები	-	4,873	-	-
საიჯარო ვალდებულება	315	5,033	-	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	567	49	-	-
	41,725	48,432	21	-
ღია საბალანსო პოზიცია	52,125	(43,005)	1,025	148
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი	(84,901)	87,911	-	-
წმინდა ღია საბალანსო პოზიცია	(32,776)	44,906	1,025	148

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტები
	ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,886	11,094	772
გაცემული სესხები	70,165	2,652	-	-
სხვა აქტივები	112	295	15	-
	72,163	14,041	787	127
ფინანსური ვალდებულებები				
სხვა ნასესხები თანხები	34,040	30,542	83	-
სუბორდინირებული სესხები	-	5,481	-	-
საიჯარო ვალდებულება	221	5,720	-	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	257	386	6	-
	34,518	42,129	89	-
ღია საბალანსო პოზიცია	37,645	(28,088)	698	127
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი	(21,301)	21,322	-	-
წმინდა ღია საბალანსო პოზიცია	16,344	(6,766)	698	127

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძობელობას ქართულ ლართან მიმართებით უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების 20%-იან ზრდასა ან კლებაზე და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის შეფასებას უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილებაზე. მგრძობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად სახსრებს და აკორექტირებს წლის ბოლოსთვის უცხოურ ვალუტას 20% საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიხედვით. გავლენა მოგება/ზარალსა და კაპიტალზე 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022			31 დეკემბერი 2021		
	(ლარი/აშშ დოლარი)	(ლარი/ევრო)	(ლარი/სხვა ვალუტები)	(ლარი/აშშ დოლარი)	(ლარი/ევრო)	(ლარი/სხვა ვალუტები)
20% ზრდა	8,981	205	30	(1,353)	140	25
20% შემცირება	(8,981)	(205)	(30)	1,353	(140)	(25)

ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.

- საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების მიღება/დაფარვის ვადების შეუსაბამობით, ასევე იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე.

პროცენტის მატარებელი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანსური აქტივები	93,980	83,802
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანსური ვალდებულებები	(89,562)	(76,087)
	4,418	7,715

კაპიტალის მართვა

ორგანიზაციის მიზნები კაპიტალის მართვისას შემდეგში მდგომარეობს:

- მოახდინოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის უზრუნველყოფა ისე, რომ ორგანიზაციამ გააგრძელოს ეფექტურად საქმიანობა; და
- შეესაბამებოდეს სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნილებებს; და
- ჰქონდეს ადეკვატური უკუგება აქციონერებისთვის.

ორგანიზაცია რისკის პროპორციულად აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. ორგანიზაცია მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური გარემოებებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, ორგანიზაციამ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელებისათვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

ასევე, ორგანიზაციამ უნდა შეასრულოს სესხის ხელშეკრულებაში მითითებული კოვენანტები. დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-16 შენიშვნაში.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ნაღდი ფული სალაროში	3,039	2,894
ფული ბანკებში	3,739	10,985
	6,778	13,879

ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით გაშიფრულია მე-4 შენიშვნაში.

6. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მომსახურება	33,962	32,861
მოხმარება*	28,255	16,290
ვაჭრობა	11,747	13,300
სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობა	10,901	8,282
საცხოვრებელი*	5,827	1,783
წარმოება/მშენებლობა	2,718	2,541
	93,410	75,057
გაუფასურების ანარიცხი	(3,169)	(2,240)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	90,241	72,817

* სამომხმარებლო სესხები გამიზნულია პირადი შესყიდვებისა და სხვა სამომხმარებლო ვალდებულებების დასაფარად. საცხოვრებელი სესხები უძრავი ქონების შეძენის, რემონტისა და მოწყობის მიზნობრივობით გაცემული სესხებია.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი:

კლიენტებზე გაცემული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მომსახურება				
ვადაგადაცილების გარეშე	30,855	325	-	31,180
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	663	-	-	663
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	595	-	595
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	186	186
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	1,338	1,338
სულ მომსახურება	31,518	920	1,524	33,962
გაუფასურების ანარიცხი	(458)	(136)	(677)	(1,271)
საბალანსო ღირებულება	31,060	784	847	32,691
მომსახურება				
ვადაგადაცილების გარეშე	26,594	305	-	26,899
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	363	-	-	363
31-91 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	176	-	176
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	185	185
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	632	632
სულ მომსახურება	26,957	481	817	28,255
გაუფასურების ანარიცხი	(420)	(66)	(424)	(910)
საბალანსო ღირებულება	26,537	415	393	27,345
ვაჭრობა				
ვადაგადაცილების გარეშე	10,194	586	-	10,780
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	85	1	-	86
31-91 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	187	-	187
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	83	83
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	611	611
სულ ვაჭრობა	10,279	774	694	11,747
გაუფასურების ანარიცხი	(124)	(46)	(278)	(448)
საბალანსო ღირებულება	10,155	728	416	11,299
სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობა				
ვადაგადაცილების გარეშე	9,796	38	-	9,834
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	384	18	-	402
31-91 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	211	-	211
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	53	53
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	401	401
სულ სესხები სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაზე	10,180	267	454	10,901
გაუფასურების ანარიცხი	(170)	(37)	(201)	(408)
საბალანსო ღირებულება	10,010	230	253	10,493
წარმოება/შენეშობა				
ვადაგადაცილების გარეშე	2,565	-	-	2,565
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	5	-	-	5
31-91 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	61	-	61
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	87	87
სულ წარმოება/შენეშობა	2,570	61	87	2,718
გაუფასურების ანარიცხი	(31)	(13)	(40)	(84)
საბალანსო ღირებულება	2,539	48	47	2,634
საცხოვრებელი				
ვადაგადაცილების გარეშე	5,568	185	-	5,753

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	28	-	-	28
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	46	46
სულ საცხოვრებელი	5,596	185	46	5,827
გაუფასურების ანარიცხი	(30)	(2)	(16)	(48)
საბალანსო ღირებულება	5,566	183	30	5,779
6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)				
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი:				
კლიენტებზე გაცემული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მომსახურება				
ვადაგადაცილების გარეშე	30,331	549	-	30,880
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	321	12	-	333
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	182	-	182
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	538	538
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	928	928
სულ მომსახურება	30,652	743	1,466	32,861
გაუფასურების ანარიცხი	(335)	(51)	(588)	(974)
საბალანსო ღირებულება	30,317	692	878	31,887
მომსახურება				
ვადაგადაცილების გარეშე	14,970	488	-	15,458
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	227	5	-	232
31-91 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	103	-	103
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	148	148
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	349	349
სულ მომსახურება	15,197	596	497	16,290
გაუფასურების ანარიცხი	(229)	(31)	(259)	(519)
საბალანსო ღირებულება	14,968	565	238	15,771
ვაჭრობა				
ვადაგადაცილების გარეშე	11,691	636	-	12,327
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	216	58	-	274
31-91 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	46	-	46
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	70	70
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	583	583
სულ ვაჭრობა	11,907	740	653	13,300
გაუფასურების ანარიცხი	(117)	(23)	(259)	(399)
საბალანსო ღირებულება	11,790	717	394	12,901
სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობა				
ვადაგადაცილების გარეშე	7,600	25	-	7,625
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	178	21	-	199
31-91 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	213	-	213
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	104	104
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	141	141
სულ სესხები სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაზე	7,778	259	245	8,282
გაუფასურების ანარიცხი	(102)	(46)	(110)	(258)
საბალანსო ღირებულება	7,676	213	135	8,024
წარმოება/შენიშვნა				
ვადაგადაცილების გარეშე	2,410	27	-	2,437
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	23	-	-	23
31-91 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	4	-	4
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	4	4
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	73	73
სულ წარმოება/შენიშვნა	2,433	31	77	2,541
გაუფასურების ანარიცხი	(22)	(1)	(37)	(60)
საბალანსო ღირებულება	2,411	30	40	2,481

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

საცხოვრებელი				
ვადაგადაცილების გარეშე	1,488	240	-	1,728
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	6	-	-	6
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	49	49
სულ საცხოვრებელი	1,494	240	49	1,783
გაუფასურების ანარიცხი	(10)	(4)	(16)	(30)
საბალანსო ღირებულება	1,484	236	33	1,753

6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლიენტების ზოგადი კრედიტუნარიანობა წარმოადგენს მასზე გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე შესაფერის ინდიკატორს. თუმცა, გირაო უზრუნველყოფს დამატებით დაცვას და როგორც წესი ორგანიზაცია მოითხოვს მსესხებლისგან მის უზრუნველყოფას.

ორგანიზაციის სასესხო პორტფელის ძირითადი ნაწილი უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებითა და სატრანსპორტო საშუალებებით (მცირე ნაწილი უზრუნველყოფილია ძვირფასი ლითონებით).

უძრავი ქონებითა და სატრანსპორტო საშუალებებით უზრუნველყოფილი სესხების საშუალო შეწონილი სესხი-ღირებულების კოეფიციენტი არის შესაბამისად 38% (2021: 37%) და 51% (2021: 52%).

ძვირფასი ლითონებით უზრუნველყოფილი სესხების უზრუნველყოფას შესაბამისი ძვირფასი ლითონები წარმოადგენს. ორგანიზაციის პოლიტიკა მოიცავს ძვირფასი ლითონებით უზრუნველყოფილი სესხების გაცემას სესხი-ღირებულების მაქსიმუმ 93%-იანი (2021: 88%) პროდუქტში ინსტრუქციით გათვალისწინებული კოეფიციენტით სესხის გაცემის თარიღისთვის. ძვირფასი ლითონებით უზრუნველყოფილ სესხებს ორგანიზაცია აღარ გასცემს 2016 წლიდან.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია გირაოს, სესხის პორტფელის უზრუნველყოფის შესახებ:

31 დეკემბერი 2022	უძრავი ქონება	სატრანსპორტო საშუალებები	ძვირფასი ლითონი	უზრუნველყოფის გარეშე	სულ
მომსახურება	24,025	8,593	17	56	32,691
მოხმარება	9,619	17,704	22	-	27,345
ვაჭრობა	8,729	2,509	-	61	11,299
სასოფლო-სამეურნეო	8,374	2,017	-	102	10,493
წარმოება/მშენებლობა	2,328	290	-	16	2,634
საცხოვრებელი	5,598	181	-	-	5,779
	58,673	31,294	39	235	90,241

31 დეკემბერი 2021	უძრავი ქონება	სატრანსპორტო საშუალებები	ძვირფასი ლითონი	უზრუნველყოფის გარეშე	სულ
მომსახურება	21,309	10,515	19	44	31,887
მოხმარება	4,795	10,924	48	4	15,771
ვაჭრობა	10,447	2,442	-	12	12,901
სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობა	5,438	2,546	-	40	8,024
წარმოება/მშენებლობა	2,141	337	-	3	2,481
საცხოვრებელი	1,651	102	-	-	1,753
	45,781	26,866	67	103	72,817

Covid 19-ის გავლენა

COVID-19-თან დაკავშირებით დაწესებულ შეზღუდვები განსხვავებულ გავლენას ახდენს ბიზნესის სხვადასხვა სექტორზე. ლოკდაუნისა და მოწყვლადი სექტორების მაჩვენებლების მკვეთრი შემცირების გამო, ფინანსური რისკების, განსაკუთრებით საკრედიტო რისკების, მკვეთრი ზრდა თითქმის გარდაუვალია.

COVID-19 ეპიდემიის საპასუხოდ, ორგანიზაციამ გამოიჩინა ინიციატივა და 2020 წელს თავის მსესხებლებს შესთავაზა 1-დან 3-თვემდე საშუალო პერიოდი, რათა მნიშვნელოვნად შეემცირებინა მოხმარებელთა მიერ ორგანიზაციის

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

ფილიალების მონახულების რაოდენობა. ასეთი მოვლენა ავტომატურად არ იქნა განხილული, როგორც საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR) (ანუ მოვლენა, რომელიც გამოიწვევდა 1-ელი საფეხურიდან მე-2 საფეხურზე გადასვლას), მე-2 საფეხურზე მსესხებლის გადაკლასიფიცირება მოხდა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც სახეზე იყო დაკვირვებადი მტკიცებულება მსესხებლის ფინანსური სირთულეების მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ, სესხის აღების შემდეგ.

2021 წლის განმავლობაში ორგანიზაცია აგრძელებდა მუშაობას ჩვეულ რეჟიმში და პანდემიას შეფერხებები არ გამოუწვევია. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება სიტუაციის განვითარებას მსოფლიოსა და საქართველოს ბაზრებზე, უარყოფითი გავლენის მაქსიმალურად შემცირების და მსგავსი მოვლენებისა და გარემოებების გავლენის შემსუბუქების მიზნით.

6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ინფორმაციას ფინანსურ აქტივების შესახებ, რომელთა ფულადი ნაკადებიც მოდიფიცირებული იყო საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში და ჰქონდათ გავლენა ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობაზე 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის:

	ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე	ნაშთი 31.12.2022	წმინდა მოგება მოდიფიკაციიდან 2022	ნაშთი 31.12.2021	წმინდა მოგება მოდიფიკაციიდან 2021
მომსახურება	2,589	49	71	120	179
ვაჭრობა	2,169	42	42	84	111
მოხმარება	1,783	36	46	81	104
სასოფლო-სამეურნეო	255	6	6	12	21
წარმოება/მშენებლობა	352	7	7	14	15
საცხოვრებელი	414	9	8	18	31
	7,562	149	180	329	461

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტრუმენტების ტიპის მიხედვით ზარალის რეზერვის შეჯერება საწყისი ნაშთიდან საბოლოო ნაშთამდე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

კლიენტებზე გაცემული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ამორტიზებული ღირებულებით	815	156	1,269	2,240
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	11	(11)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(14)	14	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(25)	(49)	74	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაანგარიშება	(45)	78	279	312
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	1,411	-	-	1,411
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(169)	169	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(272)	-	272	-
სესხების დაფარვა	(479)	(57)	(193)	(729)
ჩამოწერა	-	-	(65)	(65)
ნაშთი წლის ბოლოს	1,233	300	1,636	3,169

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტრუმენტების ტიპის მიხედვით ზარალის რეზერვის შეჯერება საწყისი ნაშთიდან საბოლოო ნაშთამდე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

კლიენტებზე გაცემული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ამორტიზებული ღირებულებით	697	289	740	1,726
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	173	(173)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(21)	21	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(24)	(73)	97	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაანგარიშება	90	34	197	321

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	949	-	-	949
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(83)	83	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(239)	-	239	-
სესხების დაფარვა	(727)	(25)	(4)	(756)
ნაშთი წლის ბოლოს	815	156	1,269	2,240

6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
კლიენტებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით				
ნაშთი წლის დასაწყისში	69,461	2,609	2,987	75,057
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	239	(239)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(1,039)	1,039	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(1,038)	(266)	1,304	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	111,626	-	-	111,626
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(618)	618	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(512)	-	512	-
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება	10	55	52	117
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	155	25	-	180
სესხების დაფარვა	(91,406)	(1,483)	(353)	(93,242)
ჩამოწერა	-	-	(65)	(65)
უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ტრანზაქციები და სხვა ცვლილებები	220	331	(814)	(263)
ნაშთი წლის ბოლოს	87,098	2,689	3,623	93,410

მეორე ეტაპის სესხებში შედის ორგანიზაციის სტანდარტული პროცედურის მიხედვით რესტრუქტურირებული სესხები 1,590 ათასი ლარის ოდენობით და 27 ათასი ლარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით.

მესამე ეტაპის სესხები მოიცავს ორგანიზაციის სტანდარტული პროცედურის მიხედვით რესტრუქტურირებულ სესხებს 11 ათასი ლარის ოდენობით და 6 ათასი ლარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით.

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი მოძრაობები შემდეგია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
კლიენტებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით				
ნაშთი წლის დასაწყისში	63,553	3,363	1,668	68,584
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	883	(883)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(2,043)	2,043	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(1,146)	(413)	1,559	-
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	91,724	-	-	91,724
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(351)	351	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(439)	-	439	-
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება	(80)	38	190	148
სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია	401	(6)	66	461
სესხების დაფარვა	(83,281)	(1,909)	(309)	(85,499)
ჩამოწერა	-	-	(184)	(184)
უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ტრანზაქციები და სხვა ცვლილებები	240	25	(442)	(177)

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

ნაშთი წლის ბოლოს	69,461	2,609	2,987	75,057
-------------------------	---------------	--------------	--------------	---------------

მეორე ეტაპის სესხებში შედის ორგანიზაციის სტანდარტული პროცედურის მიხედვით რესტრუქტურული სესხები 2,116 ათასი ლარის ოდენობით და 34 ათასი ლარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით.

მესამე ეტაპის სესხებში შედის ორგანიზაციების სტანდარტული პროცედურის მიხედვით რესტრუქტურული სესხები 38 ათასი ლარის ოდენობით და 2 ათასი ლარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით.

6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2022	2021
გაუფასურების ანარიცხის წმინდა ცვლილება	(482)	(435)
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	1,411	949
სულ წლის განმავლობაში დარიცხული გაუფასურება	929	514
ჩამოწერა	65	184
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	(141)	(240)
სულ გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	853	458

კლიენტებზე გაცემული სესხები წარმოდგენილია მიზნობრიობის მიხედვით, მაგრამ ორგანიზაცია ბიზნეს სესხების კატეგორიას განსაზღვრავს როგორც გაცემისთანავე ბიზნეს სესხის სტატუსით ასევე მაშინ როცა აღნიშნული სესხის გადახდა ხორციელდება ბიზნეს აქტივობიდან მიღებული შემოსავლებით. კლიენტებზე გაცემული სესხების მთლიანი პორტფელი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის მოცემულია:

	მიზნობრიობის მიხედვით	მიზნობრიობის და შემოსავლის წყაროს მიხედვით
მომსახურება	33,962	37,362
მოხმარება	28,255	22,966
ვაჭრობა	11,747	12,718
სასოფლო-სამეურნეო	10,901	11,813
საცხოვრებელი	5,827	5,840
წარმოება/მშენებლობა	2,718	2,711
	93,410	93,410

7. სხვა აქტივები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით	3,038	59
დასაკუთრებული აქტივები*	540	869
საკრედიტო ხაზის გარანტია	314	287
ავანსები	83	114
სხვა	134	206
	4,109	1,535

მოძრაობა დასაკუთრებულ აქტივებში 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის:

	2022	2021
ნაშთი წლის დასაწყისისთვის	869	1,173

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

შესყიდვები	356	344
რეალიზაცია	(562)	(648)
გაუფასურების ზარალი	(123)	-
ნაშთი წლის ბოლოს	540	869

*დასაკუთრებული აქტივები წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ორგანიზაციამ ვადაგადაცილებული სესხების ამოღებისას დაისაკუთრა. ეს აქტივები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომ ფასდება კლასიფიკაციის შესაბამისი აღრიცხვის პოლიტიკით. აქტივების აღიარებისას კლასიფიკაციის განსაზღვრა დამოკიდებულია ორგანიზაციის აქტივების რეალიზაციის მიზნობრიობასა და მის

7. სხვა აქტივები (გაგრძელება)

ბუნებაზე. დასაკუთრებული ქონების მარაგები აღრიცხულია ისტორიულ და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

ორგანიზაციის მოლოდინით მომავალში მოხდება აღნიშნული აქტივების რეალიზაცია. დასაკუთრებული ქონების რეალიზაცია ხდება შესაძლებლობისთანავე, ხოლო მიღებული თანხები გამოიყენება დავალიანების შესამცირებლად.

უცხოური ვალუტის ფორვარდული ხელშეკრულებები

ფორვარდი არის სახელშეკრულებო შეთანხმება ორ მხარეს შორის, რომელთა შორისაც უნდა მოხდეს გარკვეული დროის განმავლობაში ფინანსური სახსრების გადახდები კონკრეტული ოდენობით.

უცხოური ვალუტის ფორვარდულ ოპერაციებში კომპანია იხდის თანხის გარკვეულ ოდენობას ერთ ვალუტაზე და იღებს გარკვეულ ოდენობას მეორე ვალუტაში. სავალუტო ფორვარდები ერთიანად იფარება.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახულია 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის დისკონტირებულ სახელშეკრულებო თანხებს დაფარვის ვადამდე დარჩენილი პერიოდებით. ქვემოთ წარმოდგენილი უცხოური ვალუტის თანხები მოცემულია ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი კურსით. ამ კონტრაქტებზე მიღებული არარეალიზებული მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში და ფინანსურ ინსტრუმენტებში სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის მეშვეობით, საჭიროებისამებრ.

	სახელშეკრულებო თანხა	
	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
დოლარის შესაძენად გაყიდული ლარი		
3 თვეზე ნაკლები	63,077	21,128
3-დან 12 თვემდე	24,834	100
	87,911	21,228

8. გადავადებული საგადასახადო აქტივი

	31 დეკემბერი 2020	სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარებული	31 დეკემბერი 2021	სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარებული	31 დეკემბერი 2022
კლიენტებზე გაცემული სესხები	277	36	313	(5)	308
აქტივების გამოყენების უფლება	(608)	(191)	(799)	(303)	(1,102)
ძირითადი საშუალებები	(186)	(31)	(217)	(154)	(371)
არამატერიალური აქტივები	25	(5)	20	2	22
სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები	82	28	110	18	128
საიჯარო ვალდებულება	742	149	891	179	1,070
სხვა ვალდებულებები	24	52	76	6	82

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

356	38	394	(257)	137
------------	-----------	------------	--------------	------------

მოგების გადასახადის ხარჯი 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2022	2021
მიმდინარე მოგების გადასახადი	(94)	(388)
დროებითი სხვაობების ეფექტი	(257)	38
	(351)	(350)

8. გადავადებული საგადასახადო აქტივი (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ხარჯის რეკონსილაცია დადგენილი განაკვეთის მიხედვით შემდეგნაირია:

	2022	2021
მოგება დაბეგრამდე	1,008	2,935
საგადასახადო განაკვეთი	20%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი	(202)	(440)
მუდმივი სხვაობების ეფექტი	(149)	90
	(351)	(350)

დროებით სხვაობებში მოძრაობის გავლენა დეტალურად წარმოდგენილია ზემოთ და აღრიცხულია 15%-იანი განაკვეთით კლიენტებზე გაცემული სესხების შესაძლო ზარალის რეზერვზე და 20%-იანი განაკვეთით სხვა დროებით სხვაობებზე (2021: 15%)

9. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

ორგანიზაციის საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლისთვისაც აღიარებულია აქტივების გამოყენების უფლება, მოიცავს სათავო ოფისის და ფილიალების იჯარებს. ამ ფართებზე საიჯარო გადასახდელები არის ფიქსირებული იჯარის ვადის განმავლობაში და წარმოდგენილია როგორც ლარში, ისე აშშ დოლარში. იჯარების ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი 2022 და 2021 წლებში მერყეობდა წლიურ 6.5-7.5% აშშ დოლარში ნომინირებული იჯარებისთვის და 12.5%-15%-ს შორის ლარში ნომინირებული იჯარებისთვის ვადიანობის მიხედვით.

საიჯარო ვალდებულებების განაწილება ვალუტების მიხედვით წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

აქტივის გამოყენების უფლება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2022	2021
წლის დასაწყისში	5,328	4,050
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	247	2,163
იჯარის მოდიფიკაცია	1,026	44
ამორტიზაცია	(1,090)	(929)
წლის ბოლოს	5,511	5,328

საიჯარო ვალდებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2022	2021
წლის დასაწყისში	5,941	4,947
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	247	2,163
საპროცენტო ხარჯი	470	402
იჯარის მოდიფიკაცია	971	38
საიჯარო გადასახადი	(1,419)	(1,232)
უცხოური ვალუტის გადაფასება	(862)	(377)

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

წლის ბოლოს	5,348	5,941
-------------------	--------------	--------------

პროცენტის განსაზღვრისთვის გამოყენებულია დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემები მსგავსი სექტორისთვის.

10. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	მიწა და შენობა-ნაგებობები	ავეჯი და მოწყობილობები	იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	სულ
2020 წლის 31 დეკემბერს	1,184	1,608	651	3,443
შესყიდვა	26	473	382	881
2021 წლის 31 დეკემბერს	1,210	2,081	1,033	4,324
შესყიდვა	-	380	406	786
ჩამოწერა	(339)	-	(27)	(366)
2022 წლის 31 დეკემბერს	871	2,461	1,412	4,744
დაგროვილი ცვეთა				
2020 წლის 31 დეკემბერს	(58)	(757)	(224)	(1,039)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(21)	(281)	(103)	(405)
2021 წლის 31 დეკემბერს	(79)	(1,038)	(327)	(1,444)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(15)	(355)	(166)	(536)
ჩამოწერილი აქტივების დაგროვილი ცვეთა	18	-	3	21
2022 წლის 31 დეკემბერს	(76)	(1,393)	(490)	(1,959)
საბალანსო ღირებულება				
2021 წლის 31 დეკემბერს	1,131	1,043	706	2,880
2022 წლის 31 დეკემბერს	794	1,069	922	2,785

11. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სესხის ძირი	83,347	69,247
გადასახდელი პროცენტი	867	899
	84,214	70,146

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2022
უზრუნველყოფილი სესხები				
ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებისგან	ლარი	12%-16%	2022-2024	21,716
არაუზრუნველყოფილი სესხები				
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან	აშშ დოლარი	6%-8%	2023-2025	31,277
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან	ლარი	14%	2023	3,480
სუბორდინირებული სესხები	აშშ დოლარი	8%-10%	2028-2029	4,873

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

დაკავშირებული მხარეებისგან	აშშ დოლარი	4%-11%	2023-2024	1,866
სხვა იურიდიული პირებისგან	აშშ დოლარი	4%-6%	2023-2023	545
სხვა იურიდიული პირებისგან	ლარი	13%-16%	2023-2024	252
ობლიგაციები	ლარი	16%	2024	14,986
ფიზიკური პირებისგან	აშშ დოლარი	2%-7%	2023-2024	4,789
ფიზიკური პირებისგან	ლარი	14%-15%	2023-2024	409
ფიზიკური პირებისგან	ლარი	3%	2022-2023	21
				84,214

11. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები (გაგრძელება)

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2021
უზრუნველყოფილი სესხები				
ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებისგან	ლარი	12%-16%	2022-2023	30,448
არაუზრუნველყოფილი სესხები				
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან	აშშ დოლარი	6%-9%	2022-2023	24,939
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან	ლარი	14%	2023	3,480
სუბორდინირებული სესხები	აშშ დოლარი	9%-10%	2024-2025	5,481
დაკავშირებული მხარეებისგან	აშშ დოლარი	3%-11%	2022-2024	1,956
ფიზიკური პირებისგან	აშშ დოლარი	4%-8%	2022-2023	3,647
ფიზიკური პირებისგან	ლარი	14%	2022	112
ფიზიკური პირებისგან	ევრო	2%-4%	2022	83
				70,146

2022 წლის 13 დეკემბერს ორგანიზაციამ გამოუშვა 15,000 ლარის ღირებულების ობლიგაციები, რომლის საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა მისი ნომინალური ღირებულებიდან და შეადგენს 450 საბაზისო პუნქტს დამატებული თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთი (TIBR3M), კანონით დადგენილი გადასახადების ჩათვლით. პროცენტის დარიცხვა მოხდება წელიწადში 365 დღეს. დარიცხული პროცენტი გადაიხდება წელიწადში 4-ჯერ 13 მარტს, 13 ივნისს, 13 სექტემბერს და 13 დეკემბერს.

ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებიდან 2022 და 2021 წლებისთვის მიღებული სესხები უზრუნველყოფილია ორგანიზაციის სასესხო პორტფელით 14,660 და 22,780 ლარის ოდენობით, ფულადი სახსრების უზრუნველყოფით 314 და 287 ლარით, შესაბამისად. მიღებული სესხები ასევე უზრუნველყოფილია ორგანიზაციის უძრავი ქონებით, რომლის საბალანსო ღირებულება 2021 წლისთვის 750 ათასი ლარია.

ფინანსური აქტივობებიდან წარმოქმნილი ცვლილებები მიღებულ და სუბორდინირებულ სესხებში, რომელიც მოიცავს, როგორც ფულად ასევე არაფულად ნაკადებს, შეიძლება წარმოდგენილი იქნას შემდეგნაირად:

	2022		2021	
	სუბორდინირებულ ი სესხები	სხვა ნასესხები თანხები	სუბორდინირებულ ი სესხები	სხვა ნასესხები თანხები
ნაშთი წლის დასაწყისში	5,481	64,665	5,801	49,127
ძირის დაფარვა	-	(91,860)	-	(112,141)
სესხის აღება	104	110,990	-	128,588
გადახდილი პროცენტი	(496)	(8,076)	(536)	(6,089)
წმინდა ფულადი ნაკადები:				
დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	465	7,338	531	6,337
საკურსო სხვაობის ეფექტი	(679)	(3,718)	(315)	(1,157)
ნაშთი წლის ბოლოს	4,875	79,339	5,481	64,665

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

12. სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
გადასახდელი ხელფასები	352	423
ვალდებულებები მიღებული მომსახურებიდან	132	193
ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით	123	-
სხვა	112	174
	719	790

13. საწესდებო კაპიტალი და რეზერვები

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ორგანიზაციის მფლობელები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

მეწილეები	31 დეკემბერი 2022			
	მთლიანი ჩვეულებრივი აქციების პროცენტულობა	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	პრივილეგირებული აქციების რაოდენობა (ა კლასი)	პრივილეგირებული აქციების რაოდენობა (ბ კლასი)
გია პეტრიაშვილი	31.76%	716,000	27,000	100
ოთარ რუხაძე	14.42%	325,000	108,000	400
თენგიზ მაზიაშვილი	9.29%	209,500	33,750	125
ტარას ნიჟარაძე	8.25%	186,000	99,900	370
მურმან ამბროლაძე	7.98%	180,000	13,500	50
გოდერძი მელაძე	6.65%	150,000	40,500	150
გიორგი გოტოშია	6.65%	150,000	13,500	50
გიორგი ვაჩნაძე	5.48%	123,500	14,850	55
JB LLC	2.66%	60,000	27,000	100
ეთერ ჩაჩიბაია	2.00%	45,000	-	-
გიორგი ღვალაძე	1.95%	44,000	-	-
თათია ჯაჯანაშვილი	1.49%	33,500	-	-
ნინო დევდარიანი	1.42%	32,000	-	-
	100.00%	2,254,500	378,000	1,400

მეწილეები	31 დეკემბერი 2021		
	მთლიანი ჩვეულებრივი აქციების პროცენტულობა	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	პრივილეგირებული აქციების რაოდენობა
გია პეტრიაშვილი	31.82%	716,000	200
ოთარ რუხაძე	14.44%	325,000	800
თენგიზ მაზიაშვილი	9.31%	209,500	250
ტარას ნიჟარაძე	8.27%	186,000	740
მურმან ამბროლაძე	8.00%	180,000	100
გოდერძი მელაძე	6.67%	150,000	300
გიორგი გოტოშია	6.67%	150,000	100
გიორგი ვაჩნაძე	5.49%	123,500	110
JB LLC	2.67%	60,000	200

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

ეთერ ჩაჩიბაია	2.00%	45,000	-
გიორგი ღვალამე	1.96%	44,000	-
თათია ჯაჯანაშვილი	1.49%	33,500	-
ნინო დევედარიანი	1.22%	27,500	-
	100%	2,250,000	2,800

13. საწესდებო კაპიტალი და რეზერვები (გაგრძელება)

გამოშვებული კაპიტალი

უფლებამოსილი, გამოშვებული და ნარჩენი სააქციო კაპიტალი მოიცავს 2,254,500 ცალ ჩვეულებრივ აქციას (2021 წელს: 2,250,000). ყველა აქციის ნომინალური ღირებულებაა ერთი ლარი. 2022 წლის განმავლობაში, გამოშვებულ იქნა 4,500 ცალი ჩვეულებრივი აქცია (2020 წელს: 25,000 აქცია).

სხვაობა ნომინალურ ღირებულებასა და საბაზრო ფასს შორის აღიარდება საემისიო კაპიტალში. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საემისიო კაპიტალი შეადგენს 1,136 ათას ლარს (31 დეკემბერი 2021: 1,117 ათასი ლარი).

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს უფლება აქვთ მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და ორგანიზაციის ყოველწლიურ და საერთო კრებაზე ერთ აქციაზე აქვთ ერთი ხმის უფლება.

პრივილეგირებული აქციები

2018 წლის განმავლობაში ორგანიზაციამ გამოუშვა 2,800 არადაზრუნებადი პრივილეგირებული აქცია ნომინალური ღირებულებით ათასი აშშ დოლარი. 2022 წელს, #14 კრების ოქმის მიხედვით, მოხდა B კლასის პრივილეგირებული აქციების 50%-ის კონვერტაცია A კლასის პრივილეგირებულ აქციებში და ცვლილება აისხა ორგანიზაციის აქციონერთა რეესტრში 2023 წლის იანვარში. A კლასის პრივილეგირებული აქციის ნომინალური ღირებულებაა ათი ლარი. დივიდენდების გადახდის შესაძლებლობა დამოკიდებულია ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობასა და ოპერაციების შედეგებზე და სხვა, ყოველწლიური აქციონერთა საერთო კრების მიერ განხილულ ფაქტორებზე.

A კლასის პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდის გადახდა განხორციელდება ცვალებადი განაკვეთით, რომელიც შედგება ორი კომპონენტისგან: საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებული მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთით („რეფინანსირების განაკვეთი“) და აქციონერთა საერთო კრების მიერ დამტკიცებული განაკვეთით, რომელიც შეადგენს 6.5%-ს. დივიდენდის გადახდა B კლასის პრივილეგირებულ აქციებზე განხორციელდება ფიქსირებული განაკვეთით, რომელიც შეადგენს 10%-ს. ორგანიზაციის წესდების მიხედვით, თუ ყოველწლიური აქციონერთა საერთო კრება გადაწყვეტს, რომ დივიდენდები პრივილეგირებულ აქციებზე არ იქნება გადახდილი ორჯერ მიყოლებით ან დივიდენდის განაკვეთი შემცირდება, პრივილეგირებული აქციების მფლობელს უფლება აქვს გადაიყვანოს კუთვნილი პრივილეგირებული აქციებში ჩვეულებრივ აქციებში.

დივიდენდები

დივიდენდების ვალდებულება შეზღუდულია ორგანიზაციის მაქსიმალური გაუნაწილებელი მოგებით, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. 2022 წელს ორგანიზაციამ გამოაცხადა 1,020 ლარის ოდენობით პრივილეგირებული დივიდენდები. 2021 წელს კომპანიას არ გამოუცხადებია დივიდენდები.

14. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი:	2022	2021
კლიენტზე გაცემული სესხები	22,420	19,578
მოგება/(ზარალი) ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილებიდან	180	461
ბანკში განთავსებული სახსრები	84	84
	22,684	20,123

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

საპროცენტო ხარჯი:

	2022	2021
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	(4,881)	(3,967)
სესხები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან	(1,498)	(1,521)
სესხები ფიზიკური პირებისგან	(705)	(885)
იჯარა	(470)	(402)
ობლიგაციები	(116)	-
სხვა სესხები	(603)	(495)
	(8,273)	(7,270)

15. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2022	2021
რეკლამის და მარკეტინგის ხარჯები	(456)	(609)
ზარალი დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან და გაუფასურებიდან	(239)	-
კომუნალური მომსახურება	(208)	(165)
საოფისე საქონელი	(203)	(154)
საკონსულტაციო მომსახურება*	(168)	(167)
აპლიკაციის შემოწმება	(165)	(139)
საგადასახადო ხარჯი მოგების გადასახადის გარდა	(132)	(29)
კომუნიკაცია	(129)	(118)
საბანკო მოსაკრებელი	(93)	(57)
დაცვა	(79)	(61)
ტრანსპორტირება	(68)	(67)
იჯარა	(45)	(101)
მივლინებები	(55)	(35)
სხვა	(268)	(258)
	(2,308)	(1,960)

*2022 და 2021 წლებისთვის, აუდიტორული კომპანიისათვის აუდიტისა და სხვა პროფესიული სერვისების ასანაზღაურებლად გადახდილმა პროფესიულმა საფასურმა შესაბამისად შეადგინა 48 ათასი ლარი და 53 ათასი ლარი.

16. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები - ნორმალური საქმიანობის პირობებში, ორგანიზაციები ჩვეულებრივ ექვემდებარებიან სამართლებრივ ქმედებებსა და საჩივრებს.

კლიენტების მიერ სესხის დაფარვის ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ორგანიზაციას უწევს სამართლებრივ დავებში ჩართვა. ასეთი სამართლებრივი დავების მაქსიმალური გასავალი მომხმარებლისგან მისაღები სესხის თანხაა (მათ შორის დარიცხული პროცენტი და სხვა გადასახადები).

ხელმძღვანელობას არ აქვს ინფორმაცია მის წინააღმდეგ რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ფაქტიური, მიმდინარე ან მოსალოდნელი სარჩელის შესახებ.

კოვენანტები - ორგანიზაცია ექვემდებარება ფინანსურ შეზღუდვებს, რომლებიც ჩადებულია მიღებული ნასესხები სახსრების ხელშეკრულებებში. აღნიშნული კოვენანტების შეუსრულებლობამ შესაძლოა გამოიწვიოს უარყოფითი შედეგები, რაც დაკავშირებულია მსესხებლის მიერ სესხის გრაფიკით განსაზღვრულ ვადაზე ადრე მოთხოვნასთან.

ორგანიზაციას დაკმაყოფილებული აქვს მისი ყველა ფინანსური კოვენანტი, რომელიც განსაზღვრულია საკრედიტო ხელშეკრულებებში 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები - საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო, ოფიციალური განმარტებები და სასამართლო გადაწყვეტილებების ცვლილებები, რომლებიც ზოგჯერ გაურკვეველი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოები არ დააკისრებენ რაიმე სახის დამატებით გადასახადს, მოსაკრებელს ან ჯარიმას, თუ იმ წლის შემდეგ, რომლის განმავლობაშიც დარღვევას ჰქონდა ადგილი გასული იქნება სამი წელი.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ორგანიზაციის ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება სერიოზული გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

16. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური გარანტიები - 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ორგანიზაციას აქვს გაცემული გარანტია 2,200 ათასი ლარის ოდენობით ქართული კომერციული ბანკისათვის, დაკავშირებული მხარის სესხის უზრუნველსაყოფად, 2%-იანი პრემიუმ განაკვეთით. გარანტიის საწყისი ვადა არის 10 წელი (დარჩენილი ვადა 6 წელი). სესხი არის უზრუნველყოფილი იმ ქონებით, რომლის შესაძენადაც დაკავშირებულმა მხარემ მიიღო სესხი. ქონება (საცხოვრებელ-კომერციული ფართი თბილისში) არის დაგირავებული, როგორც პირველადი უზრუნველყოფა. მენეჯმენტის შეფასებიდან გამომდინარე, არსებობს დეფოლტის ძალიან მცირე ალბათობა. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად ორგანიზაციამ ფინანსური გარანტიები მიაკუთვნა ეტაპ 1-ს. ხელმძღვანელობის შეფასებით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არამატერიალურია საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

მმართველობის ანგარიშგება - ორგანიზაციას აქვს ვალდებულება მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილი ინფორმაციის შესაბამისად და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად წარადგინოს მარეგულირებელ ორგანოსთან არაუგვიანეს მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის 1 ოქტომბრამდე. ორგანიზაციას არ მოუშადა მმართველობის ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღში.

საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციები - 2018 წლის 1 სექტემბრიდან ორგანიზაციას ასევე ვალდებულება აქვს დააკმაყოფილოს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ განსაზღვრული ფინანსური მოთხოვნები, როგორც არის: კაპიტალის ადეკვატურობა, ლიკვიდურობა, ქონებრივი ინვესტიცია, ინვესტიცია, დაკავშირებული მხარის ზემოქმედება და დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტები. შესაბამისობა ამ კოეფიციენტებთან ყოველთვიურად კონტროლირდება სებ-ის მიერ. სებ-ის რეგულაციების შესაბამისად, ორგანიზაცია ვალდებულია იქონიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის (CAR) მინიმალური დონე 18%.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განხილულია სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტთან შესაბამისობა 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სააქციო კაპიტალი	2,255	2,250
საემისიო კაპიტალი	1,136	1,117
პრიორიტეტული აქციები	7,464	7,347
გაუნაწილებელი მოგება	9,099	9,579
დაშვებული დაქვემდებარებული ვალი	4,873	5,481
მარეგულირებელი კაპიტალი შემცირებამდე	24,827	25,774
არამატერიალური აქტივები	(407)	(327)
მარეგულირებელი კაპიტალი	24,420	25,447
	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მთლიანი აქტივები შემცირებამდე	110,235	97,170
არამატერიალური აქტივები	(407)	(327)

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

მთლიანი აქტივები შემცირების შემდეგ	109,828	96,843
	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	22%	26%

17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

(ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ ორგანიზაციასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს ორგანიზაციაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს ორგანიზაციაზე;

(ბ) ორგანიზაციის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

(გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

(დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქციონერები	სხვა დაკავშირებული მხარე	სხვა დაკავშირებული მხარე
სუბორდინირებული სესხები	4,873	-	-
სხვა ნასესხები თანხები	1,183	683	-
საიჯარო ვალდებულებები	-	1,119	-
სხვა ვალდებულებები	1	-	49
თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი	-	-	(972)
წმინდა ზარალი ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან	-	2,827	-
საპროცენტო ხარჯი	(524)	(289)	-

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქციონერები	სხვა დაკავშირებული მხარე	სხვა დაკავშირებული მხარე
სუბორდინირებული სესხები	5,481	-	-
სხვა ნასესხები თანხები	1,308	648	-
სხვა ვალდებულებები	-	-	326

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი	-	-	(1,246)
საპროცენტო ხარჯი	(630)	(33)	-

18. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

არამაკორექტირებელი:

დივიდენდები

2023 წლის 23 იანვარს, სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით, ორგანიზაციამ გამოაცხადა პრივილეგირებული დივიდენდები 220 ლარის ოდენობით.

პრივილეგირებული წილის გამოსყიდვა

აქციონერთა კრების მიხედვით, 2023 წლის 22 თებერვალს ორგანიზაციამ ტარას ნიჟარაძესგან გამოსყიდა 475 ლარის ნომინალური ღირებულების 180 B კლასის პრივილეგირებული აქცია და გადააკონვერტირა იგი აქციონერისგან მიღებულ სუბორდინირებულ სესხად.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, ორგანიზაცია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ორგანიზაცია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ამორტიზებული ღირებულებით

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და

- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ ორგანიზაციამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხვდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას ორგანიზაციის მიერ გათვალისწინებული ინფორმაცია მოიცავს შემდეგს:

- პორტფელთან მიმართებაში არსებული ამოცანები და პოლიტიკა და ამგვარი პოლიტიკის მოქმედებას პრაქტიკაში, მათ შორის არის თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართული სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის გამომუშავებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ვადის ვალდებულებების ვადასთან თანხვედრაზე, რაც მოიცავს ამგვარი აქტივების დაფინანსებას ან ფულადი ნაკადების რეალიზაციას აქტივების გაყიდვის გზით;
- როგორ ხდება პორტფელის შედეგების შეფასება და ამ შეფასებების კომუნიკაცია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობისთვის;
- რისკები, რომლებიც მოქმედებენ ბიზნეს მოდელის (და ამგვარ ბიზნეს მოდელში არსებული ფინანსური აქტივების) მაჩვენებლებზე და რამდენად იმართება ამგვარი რისკები;
- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა ანაზღაურება მართვის ქვეშ არსებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს;

- განვლილ პერიოდებში გაყიდვების სიხშირე, მოცულობა და ვადები, ამგვარი გაყიდვების მიზეზები და მომავალი სავაჭრო საქმიანობის მოლოდინები. მიუხედავად იმისა, რომ ინფორმაცია სავაჭრო საქმიანობის შესახებ ცალკე არ განიხილება, ის წარმოადგენს ორგანიზაციის შეფასების ნაწილს, თუ რამდენად არის მიღწეული ფინანსური აქტივების მართვასთან დაკავშირებით ორგანიზაციის მიერ განსაზღვრული მიზნები და რამდენად არის რეალიზებული ფულადი ნაკადები.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, ორგანიზაცია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (ბ) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

რეკლასიფიკაცია

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ ორგანიზაცია არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა ორგანიზაციის აღრიცხვა გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხთან დაკავშირებით, კერძოდ ბასს 39-ის მიდგომა - „გაწეული ზარალი“ (CL) ჩანაცვლა მომავალზე ორიენტირებულმა - „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელმა. ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულების სხვა სრულ

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

შემოსავალში აღრიცხვით.

გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შექმნილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

ფასს 9-ის მიხედვით ორგანიზაცია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამ ეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შექმნის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1-ლი ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულა.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

ვადადადაცილების დღეების გათვალისწინებით, სესხების 3 ეტაპზე გადანაწილება შემდეგნაირად შეიძლება იყოს წარმოდგენილი:

უზრუნველყოფის სახე	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3
უმრავი ქონება	0-30	31-90	>90
მომრავი ქონება	0-30	31-90	>90
მესამე მხარის გარანტიები	0-30	31-90	>90
არაუზრუნველყოფილი	0-30	31-90	>90

ორგანიზაცია ავტომატურად ანიჭებს სესხს 1 ეტაპს, სესხის გაცემის მომენტში. სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპზე, თუ ქვემოთ მოცემული რომელიმე მაპროვოცირებელ მოვლენას ექნება ადგილი:

- ა) სესხის 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ბ) სესხის რესტრუქტურისა;
- გ) მსესხებლის მიერ შემოსავლის დაკარგვა;
- დ) მსესხებლის შრომისუუნარობა;

- ე)თაღლითობა მსესხებლის ბიზნესში (ბიზნეს მსესხებლებისთვის);
- ვ)ბიზნესის მნიშვნელოვანი ნაწილის/ქონების გაყიდვა რაც აუცილებელია მისი შემოსავლების გენერაციისთვის (ბიზნეს მსესხებლისთვის);
- ზ)მაკროეკონომიკური ფაქტორების ან მათი საპროგნოზო მნიშვნელობების გაუარესება, რასაც გავლენა აქვს მსესხებელზე ან/და მსესხებელთა ჯგუფზე;
- თ)მარეგულირებელი, პოლიტიკური და ტექნოლოგიური მოლოდინების გაუარესება, რასაც გავლენა აქვს მსესხებელზე ან/და მსესხებელთა ჯგუფზე;
- ი)არასასურველი ცვლილებები სექტორში ან საწარმოო პირობებში, რომელშიც მსესხებელი ოპერირებს.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე, თუ:

- ა) მე-2 სტადიის მაპროვოცირებელი ფაქტორის მოხდენიდან 6 თვის მანძილზე მსესხებელი გრაფიკის მიხედვით ემსახურება სესხს;
- ბ) იმ გარემოებების გამოსწორება, რომლის გამოც სესხმა გადაინაცვლა მე-2 ეტაპზე.

რესტრუქტურირებული სესხები 1-ლ სტადიაში არ ბრუნდება.

გადეფოლტებული სესხები დეფოლტის მომენტში გადაინაცვლებს მე-3 ეტაპზე, მე-3 სტადიაში მოხვედრილი სესხი სხვა სტადიაში აღარ ბრუნდება.

დეფოლტის განსაზღვრა

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- ა) სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- ბ) მსესხებლის გარდაცვალება;
- გ) გაკოტრების პროცედურების წამოწყება (იურიდიული პირების შემთხვევაში); ან
- დ) თაღლითობა ან სხვა ფორსმაჟორული სიტუაცია, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მსესხებლის გადახდისუნარიანობაზე.

დეფოლტის განმარტება თანხვედრაშია ფასს 9-ის მოთხოვნებთან, 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილების შესახებ. ორგანიზაცია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ორგანიზაცია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და მალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავლის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუადრეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისას.

ორგანიზაცია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს შეუძლიათ გამოაშკარაონ საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა მანამ სანამ ის დაექვემდებარება დეფოლტს;
- კრიტერიუმები არ შეესაბამება დროის იმ მომენტს როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული;

- საშუალო დრო აუცილებელი საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დადგენიდან დეფოლტამდე არის გონივრული;
- რისკზე დაქვემდებარება არ გადადის პირდაპირ 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან კრედიტით გაუფასურებულში; და
- არ არსებობს არანაირი უსაფუძვლო არასტაბილურობა ზარალის რეზერვში, 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან (ეტაპი 1) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ეტაპი 2) გადატანებიდან.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

ორგანიზაციამ მოახდინა საკრედიტო რისკის და საკრედიტო ზარალის საკვანძო მამოძრავებლის იდენტიფიცირება და დოკუმენტირება თითოეული ფინანსური ინსტრუმენტის პორტფელისთვის და ისტორიული მონაცემების ანალიზის გამოყენებით, ივარაუდა დამოკიდებულებები მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და დეფოლტის ალბათობებს შორის. საკვანძო მამოძრავებელს მშპ-ს პროგნოზები წარმოადგენს. ნავარაუდები დამოკიდებულებები საკვანძო ინდიკატორებსა და დეფოლტსა და სესხის პორტფელის ზარალის განაკვეთებს შორის, ჩამოყალიბებულ იქნა ბოლო 5 წლის ისტორიული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე.

მოდულიზებული ფინანსური აქტივები

სესხის სახელშეკრულებო პირობები შესაძლებელია შეიცვალოს რიგი მიზეზების გამო, როგორცაა საბაზრო პირობების ცვლილება, კლიენტების შენარჩუნება და სხვა ფაქტორები რომლებიც არ არიან დაკავშირებული კლიენტის მიმდინარე ან პოტენციურ საკრედიტო გაუარესებასთან. არსებული სესხის აღიარება, რომლის პირობებიც შეიცვალა შესაძლებელია შეწყდეს და ახალ სესხად აღიარებულ იქნას მოდიფიცირებული სესხი, სამართლიანი ღირებულებით, მოყვანილი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

ორგანიზაცია ახდენს კლიენტებზე გაცემული სესხების პირობების ცვლილებას ფინანსური სირთულეების მქონე კლიენტებისთვის (ეგრეთ წოდებული “მოთმინების ქმედებები“), რათა გაზარდოს სესხის ამოღების შესაძლებლობები და მოახდინოს დეფოლტის რისკის მინიმიზება. ორგანიზაციის მოთმინების პოლიტიკის მიხედვით, სესხის პირობების ცვლილება ხდება, თუ მსესხებელი დეფოლტშია, ან არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, არსებობს მონაცემები, რომ მსესხებელმა გააკეთა ყველა გონივრული ქმედება არსებული საკონტრაქტო ვალდებულების მიხედვით ვალის გასტუმრებისთვის და იგი შეძლებს განახლებული სასესხო პირობების დაკმაყოფილებას. რესტრუქტურულიზებული სესხები გადატანილია მეორე ეტაპზე და გამოიყენება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

შეცვლილი პირობები როგორც წესი გულისხმობს დაფარვის ვადის გახანგრძლივებას, და საპროცენტო გადახდების განრიგის ცვლილებას.

რესტრუქტურულიზებული ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება მოლაპარაკებების საფუძველზე ან მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო არსებული ფინანსური აქტივი ახლით იცვლება, მაშინ კეთდება შეფასება იმისა უნდა მოხდეს თუ არა ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ანგარიშდება შემდეგნაირად:

- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურულიზაცია არ გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ შეცვლილი ფინანსური აქტივიდან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრები ჩათვლილია მიმდინარე აქტივისგან მიღებული ფულადი დანაკლისის გაანგარიშებაში.
- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურულიზაცია გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ახალი აქტივის მოსალოდნელი სამართლიანი ღირებულება განიხილება როგორც საბოლოო ფულადი ნაკადი არსებული ფინანსური აქტივიდან მისი აღიარების შეწყვეტის მომენტში. ეს ოდენობა ჩათვლილია მიმდინარე ფინანსური აქტივისგან მიღებულ ფულად დანაკლისში, რომელიც დისკონტირებულია

მოსალოდნელი აღიარების შეწყვეტის თარიღიდან ანგარიშგების წარდგენის თარიღამდე არსებული ფინანსური აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ეს ცვლადები (EAD-ის გარდა) დაანგარიშებულია ყოველწლიურად. EAD განახლდება ყოველთვის, როდესაც ხდება სესხის გაუფასურების ანარჩების კალკულაცია.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ორგანიზაცია იყენებს ბოლო 3 წლის სტატისტიკას. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის, სესხები სეგმენტებად დაჯგუფებულია სესხის უზრუნველყოფის ტიპების მიხედვით. PD გამოითვლება სასესხო პორტფელის მიმართ მიგრაციის მატრიცის მისადაგებით, რომელიც გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის გადანაცვლების ალბათობას გაუფასურების ეტაპებს შორის.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად გამოიყენება ბოლო 3 წლის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) განმავლობაში გადევლოტებული სესხები და ამ სესხებზე დეფოლტის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდამდე განხორციელებული თანხის შემოდინებები წლის ჭრილში.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

ფინანსური ვალდებულებები

სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსური ვალდებულებებად“. ორგანიზაციამ ყველა ფინანსური ვალდებულება დააკლასიფიცირა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვა

ორგანიზაცია ფინანსურ აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვას აკეთებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ორგანიზაცია გეგმავს ანგარიშსწორებას გადახურული ნაშთის საფუძველზე, ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური ვალდებულებები არ რეკლასიფიცირდება პირველადი აღიარების შემდგომ.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ორგანიზაცია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვებების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას. რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია მათ საბალანსო ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება მიზნად ისახავს იმ ფასის მიახლოებას რომელიც მიღებულ იქნებოდა აქტივის გაყიდვისას ან ვალდებულების გადაცემისას ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციებში შეფასების დღისთვის. ამასთან, გაურკვეველობების და სუბიექტური მსჯელობების გამოყენების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც რეალიზებადი აქტივების დაყოფნებზე გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო ხარჯები და შემოსავლები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. ამ მეთოდის შესაბამისად გადავადდება ყველა ის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და სესხის მიღებასთან, რადგანაც ოპერაციის ხარჯები ჩართულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში ჩართვება ისეთი შემოსავლები და ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და მიღებასთან. მაგალითად, საკომისიო შემოსავალი, რომელიც მოიცავს მსესხებლის საკრედიტო მდგომარეობის შეფასებას, უზრუნველყოფის საგნის შეფასებასთან.

სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღიარდება დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად, რომელიც შესაბამისობაშია გაცემული ან მიღებული სერვისის მოცულობასთან.

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, ორგანიზაცია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებული ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

საკრედიტო ზარალის ანარიცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

წარდგენა

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებზე პროცენტს.

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი საპროცენტო ხარჯი მოიცავს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ვალდებულებებზე პროცენტს.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საკომისიოები

საკომისიო ხარჯი და შემოსავალი ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს და შედის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთში.

მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც იწვევს ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარებას, შეიძლება ნაწილობრივ ესადაგებოდეს ფასს 9 და ნაწილობრივ ფასს 15-ი. ამ შემთხვევაში ორგანიზაცია ჯერ იყენებს ფასს 9-ს, რომ დაყოს და აღრიცხოს ხელშეკრულების ის ნაწილი რომელიც ფასს 9-ს მიეკუთვნება და შემდეგ დარჩენილ ნაწილზე იყენებს ფასს 15-ს. სხვა საკომისიო ხარჯები ძირითადად უკავშირდება გარიგებების და მომსახურების საკომისიოს, და აღიარდება ხარჯად მომსახურების გაწევისთანავე.

პერსონალის ხარჯი

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო ორგანიზაციამ დასაქმებულისგან.

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯების აღიარება

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დაუყოვნებლივ, თუ ვერ მოხდება მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება, ან თუ ეკონომიკური სარგებელი არ აკმაყოფილებს ან შეწყვიტა აქტივად აღიარების მოთხოვნის დაკმაყოფილება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

იჯარა

ორგანიზაცია როგორც მეიჯარე

იჯარის იდენტიფიკაცია

იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და

- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მონაწილეობს იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე. ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაციის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ორგანიზაცია აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების გამოკლებით. თუ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დასრულებისას მოიჯარეს გადაეცემა, ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს მოიჯარის განზრახვას, რომ ის გამოიყენებს აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, აქტივის ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე. სხვა შემთხვევაში, აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივების გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. საიჯარო აქტივი ამორტიზდება 7 წლიან პერიოდზე.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი აღიარდება მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

თუ შეიცვალა თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის პირობის ფარგლებში ან შეიცვალა მომავალი საიჯარო გადახდები იმის გამო, რომ შეიცვალა ამ გადახდების განსაზღვრისთვის გამოსაყენებელი ინდექსი ან განაკვეთი, საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება იჯარის ვადის დასაწყისში განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც

საიჯარო გადახდების ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით.

როცა ორგანიზაცია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღრიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდებელი მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები

არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტის დაბალი ღირებულება აქვს

ორგანიზაციამ გადაწყვიტა მოკლევადიანი იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დაბეგრა

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

ორგანიზაციის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯები კორექტირდება გადავადებული გადასახადების თანხებით, რომლებიც წარმოიშობა სხვაობიდან აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის. ასეთი კორექტირებები გამოიწვევს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ასახვას.

2022 წლის დეკემბერში, საქართველოს პარლამენტმა მიიღო ცვლილებები, რომლებიც ძალაში 2023 წლის 1 იანვრიდან შედის. საქართველოს ფინანსური სექტორის კომპანიებზე მოგების გადასახადი 20 პროცენტით განისაზღვრა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სხვა სუბიექტების დაბეგრა ესტონურ საგადასახადო მოდელზე აღარ გადავა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება ვალდებულებების საბუღალტრო ბალანსის მიხედვით გაანგარიშების მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადის თანხა იანგარიშება გადასახადის მოსალოდნელი განაკვეთიდან, რომელიც უნდა იქნას გამოყენებული იმ წლებში, როდესაც დროებითი სხვაობის თანხა შეიძლება ანაზღაურებული ან რეალიზებული იყოს. გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, როცა არსებობს იმის ალბათობა, რომ დასაბეგრი მოგების მომავალი თანხები საკმარისი იქნება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სარეალიზაციოდ. ბუღალტრული ბალანსის შედგენის თითოეული თარიღისათვის ორგანიზაცია გადააფასებს აუღიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებს.

გადავადებული მოგების გადასახადი აღიარდება იმიტომ, რომ ეს არის მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომლის მიმართაც შეიძლება გამოყენებული იყოს დროებითი სხვაობა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება არის გადახურული, როდესაც არის კანონიერი უფლება, რომ გადაიხუროს მიმდინარე საგადასახადო აქტივი საგადასახადო ვალდებულების მიმართ.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს საღარიბოში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ნაღდი ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები ბალანსში ასახულია ისტორიული ღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთისა (ამორტიზაციის) და გაუფასურების ზარალით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ძირითად საშუალებებზე (და არამატერიალურ აქტივებზე) ცვეთის (და ამორტიზაციის) დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით. ცვეთა (და ამორტიზაცია) ერიცხება შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მიხედვით:

სასარგებლო მომსახურების ვადა
(წლებში)

შენობა-ნაგებობები

30 - 40

ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა

3 - 7

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის. არამატერიალურ აქტივებზე ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით.

19. მნიშვნელოვანი საადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება გარდა მარაგებისა

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს კომპანია მიმოიხილავს აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რომ განსაზღვროს, არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, გაუფასურებაზე იტესტება აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის, რომელსაც ეს აქტივი მიეკუთვნება) საბალანსო ღირებულება. გაუფასურების ზარალი მოგება ზარალში აღიარდება იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შემოწმების მიზნებისთვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალი იდენტიფიცირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების მიხედვით.

სააქციო კაპიტალი და დივიდენდები

ჩვეულებრივი აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ახალი აქციებისა თუ ოფციონების გამოშვებასთან ნაჩვენებია კაპიტალში საგადასახადო გამოქვითვებით შემცირებული შემოსულობების სახით.

დივიდენდები ჩაიწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ის არის გამოცხადებული. ნებისმიერი დივიდენდი, რომელიც გამოცხადდა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე გაიშიფრება ბალანსის შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენების შენიშვნაში. ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება გაუნაწილებელი მოგების განაწილების სახით, მათი გამოცხადების პერიოდში. პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება გაუნაწილებელი მოგების განაწილების სახით, როდესაც მათი დამტკიცება ხდება წლიური საერთო კრების მიერ ყოველ მოცემულ წელიწადს.

პრივილეგირებული სააქციო კაპიტალი რომელიც არის არადაბრუნებადი, დისკრეციული დივიდენდებით, კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი.

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

ორგანიზაცია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს მის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად ორგანიზაცია იყენებს ქართულ ლარს.

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებზე. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლის კურსის შესაბამისად. გადაფასება არ ეხება არამონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბერს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	აშშ დოლარი/ლარი	ევრო/ლარი
გაცვლითი კურსი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.7020	2.8844

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	აშშ დოლარი/ლარი	ევრო/ლარი
გაცვლითი კურსი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	3.0976	3.5040

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ ახდენენ გავლენას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.